

Nagrody Unii Europejskiej

Kreatywna
Europa

Nagrody Unii Europejskiej

Komisja Europejska, chcąc zwiększyć widoczność europejskiego sektora kultury i audiowizualnego, wspiera różnego rodzaju działania i nagrody w ramach programu Kreatywna Europa. Powodem zaangażowania Komisji Europejskiej we wspomniane inicjatywy jest chęć wyróżnienia osiągnięć artystów, twórców i reprezentantów sfery kultury, podkreślenia ich wyjątkowości i doskonałości oraz zwiększenie świadomości o kulturze i dziedzictwie Europy.

Zgodnie z Europejską Agendą Kultury Komisja Europejska, wraz z władzami krajowymi, organizacjami sektora kultury i innymi instytucjami UE, ma na celu promowanie:

- różnorodności kulturowej i dialogu,
- kultury jako katalizatora kreatywności oraz innowacyjności,
- kultury jako istotnej części międzynarodowych relacji.

W ramach tych starań istnieją 4 nagrody, które przyznawane są, aby promować i doceniać miejsca, dzieła, artystów, organizacje i miasta, które przyczyniają się do osiągnięcia wspomnianych celów. Są to:

- **nagroda Unii Europejskiej w dziedzinie architektury współczesnej im. Miesa van der Rohe (EU Architecture Prize)**
- **nagroda Unii Europejskiej w dziedzinie literatury (EU Literature Prize)**
- **nagroda Unii Europejskiej w dziedzinie dziedzictwa kulturowego / Europa Nostra (EU Heritage Prize)**
- **nagroda Unii Europejskiej w dziedzinie muzyki współczesnej (European Border Breakers Award – EBBA)**

Dodatkowymi inicjatywami wspieranymi przez Komisję Europejską są:

- **Music Moves Europe** – mająca na celu lepsze zrozumienie wyzwań i możliwości sektora muzycznego w Europie,
- **Znak Dziedzictwa Europejskiego (European Heritage Label)** – wyróżniająca obiekty dziedzictwa kulturowego, które odegrały szczególną rolę w kształtowaniu historii i kultury Europy lub rozwoju wartości stanowiących fundament integracji europejskiej,
- **Europejskie Stolice Kultury (European Capitals of Culture)** – dążąca do promocji bogactwa i różnorodności kultury europejskiej,
- **Europejskie Dni Dziedzictwa (European Heritage Days)** – koncentrująca się na podniesieniu świadomości dotyczącej bogactwa dziedzictwa europejskiego.

Program Kreatywna Europa

Kreatywna Europa to zaplanowany na lata 2014-2020 unijny program oferujący wsparcie finansowe międzynarodowych, europejskich działań w sektorach kultury, audiowizualnym i kreatywnym.

Cele programu:

- promocja europejskiej różnorodności kulturowej i dziedzictwa,
- strategiczne budowanie publiczności europejskiej,
- podnoszenie konkurencyjności sektorów na poziomie międzynarodowym,
- zwiększanie dostępności dzieł.

W ciągu 7 lat program wesprze:

- **250 000 artystów i profesjonalistów**, umożliwiając im dotarcie do nowej widowni, także poza ich rodzimymi krajami,
- dystrybucję ponad **800 europejskich filmów**, dzięki czemu zyskają nową, międzynarodową widownię,
- działania ponad **2000 europejskich kin**, które będą miały okazję zawiązać międzynarodową współpracę i poszerzyć swój repertuar o najciekawsze europejskie tytuły,
- wydanie i przetłumaczenie ponad **4500 książek i innych prac literackich**, dając ich autorom szansę na zaistnienie na nowych rynkach wydawniczych, a czytelnikom na poznanie najciekawszych i najbardziej wartościowych europejskich dzieł.

Creative Europe Desk Polska

Reprezentuje program Kreatywna Europa w Polsce. Informuje o możliwościach pozyskania grantów unijnych na europejskie działania kulturalne, kreatywne i audiowizualne, pomaga w poszukiwaniu partnerów zagranicznych do projektów kulturalnych, prowadzi bezpłatne konsultacje oraz promuje program w kraju.

Nagroda Unii Europejskiej w dziedzinie architektury współczesnej im. Miesa van der Rohe (EU Architecture Prize)

Jaki jest cel nagrody?

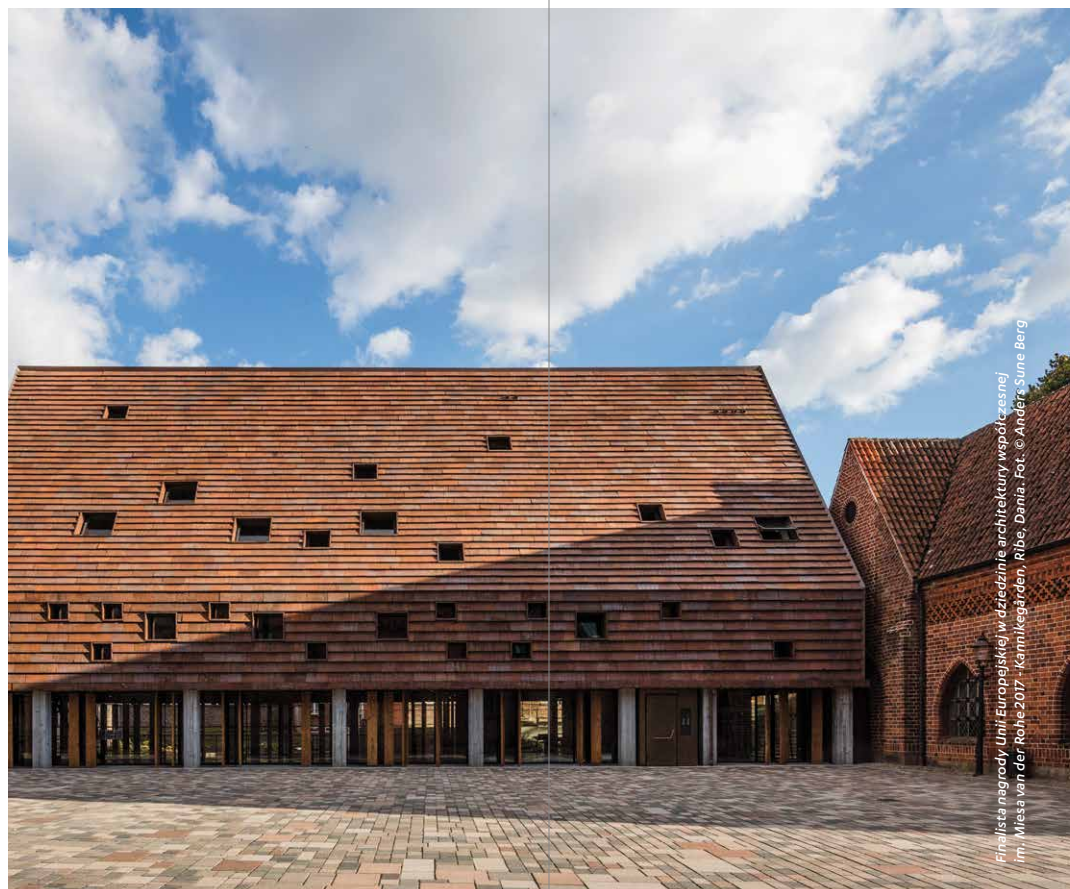
Nagroda Unii Europejskiej w dziedzinie architektury współczesnej to nagroda przyznawana od 1988 roku w systemie dwuletnim, której celem jest wyeksponowanie doskonałych przykładów dzieł architektonicznych. Oprócz nagrody głównej przyznawane jest również wyróżnienie *Emerging Architect* dla najlepszego młodego architekta, które nagradza pojedynczy projekt architektoniczny.

Przedsięwzięcie ma na celu podniesienie świadomości o doskonałości w dziedzinie architektury, zwracając uwagę na wkład europejskich profesjonalistów w rozwój nowych koncepcji architektonicznych, technik i technologii. Dodatkowo podkreśla zaangażowanie Unii Europejskiej we wspieranie architektury jako ważnego elementu odzwierciedlającego zarówno zróżnicowanie europejskiej ekspresji architektonicznej, jak i jej roli jako ogniwa jednoczącego i określającego wspólną kulturę europejską.

Inicjatywa jest zarządzana przez Komisję Europejską we współpracy z Fundacją Miesa van der Rohe, która ma siedzibę w Barcelonie i jest wspierana przez sieć 15 instytucji architektonicznych, a także komitet ekspertów z 31 krajów.

Jakiego rodzaju działania są nagradzane?

Nagroda w wysokości 60 tys. euro i nagroda specjalna *Emerging Architect* w wysokości 20 tys. euro przyznawane są pojedynczym pracom wykazującym doskonałość w koncepcji, warunkach technicznych i konstrukcyjnych. Mogą to być m.in. prywatne domy i mieszkania, muzea i instalacje kulturalne, placówki oświatowe, zdrowotne i sportowe, duże projekty infrastrukturalne i systemy transportowe.

Finalista nagrody Unii Europejskiej w dziedzinie architektury współczesnej im. Miesa van der Rohe 2017 - Kamikgården, Ribe, Dania. Fot. © Anders Sune Berg

Finalista nagrody Unii Europejskiej w dziedzinie architektury współczesnej im. Miesa van der Rohe 2017 - Kamikgården, Ribe, Dania. Fot. © Anders Sune Berg

Kto może otrzymać nagrodę?

Do otrzymania nagrody im. Miesa van der Rohe uprawnieni są europejscy autorzy projektów architektonicznych wybudowanych w krajach uczestniczących w programie Kreatywna Europa. Dodatkową nagrodą przyznawaną od 2016 roku jest Young Talent Architecture Award (YTAA). Mogą ją otrzymać młodzi absolwenci architektury, architektury krajobrazu oraz urbanistyki w początkowym stadium ich zawodowej kariery.

Jaki jest harmonogram przyznawania nagrody?

Propozycje projektów składane są pod koniec roku przez grupę niezależnych ekspertów, stowarzyszenia członkowskie Rady Architektów Europy (ACE), inne europejskie krajowe stowarzyszenia architektów

oraz Komitet Doradczy. Spośród zgłoszonych prac jury w styczniu wybiera 40 wstępnie zakwalifikowanych do nagrody projektów, a następnie, w lutym, ogłasza krótką listę projektów finałowych, spośród których w maju wyłaniani są zwycięzca oraz zdobywca nagrody specjalnej.

Laureaci nagrody z Polski:

- Filharmonia im. Mieczysława Karłowicza w Szczecinie (2015 r.)

Nagroda Unii Europejskiej w dziedzinie literatury (EU Literature Prize)

Jaki jest cel nagrody?

Nagroda Unii Europejskiej w dziedzinie literatury przyznawana jest corocznie od 2009 r. z intencją zwrócenia uwagi na kreatywność i różnorodność bogactwa współczesnej literatury europejskiej w zakresie fikcji literackiej. Głównymi celami nagrody są: wzmocnienie obiegu literatury w Europie, zwiększenie transgranicznej sprzedaży książek oraz wzbudzenie zainteresowania zagranicznymi utworami literackimi. Dzięki wyróżnieniu utwory laureatów (po jednym z każdego kraju uprawnionego w danym roku do uczestnictwa w konkursie na zasadzie rotacji) dotrą do szerszej, międzynarodowej publiczności oraz czytelników z geograficznych i językowych granic.

Jakiego rodzaju działania są nagradzane?

Nagroda przyznawana jest autorom powieści, którzy nie zdobyli jeszcze międzynarodowej rozpoznawalności, lecz ich książki stanowią niezwykłą wartość dla świata literatury, a dotychczasowy dorobek potwierdza ich profesjonalizm. Laureaci otrzymują nagrodę w wysokości 5 tys. euro oraz możliwość promowania swojej twórczości na największych targach książki w Europie. Wsparcie na polu zwiększenia dostępu do nagrodzonych utworów zapewnia również program Kreatywna Europa w ramach obszaru grantowego Tłumaczenia literackie.

Laureaci nagrody z Polski:

- „Lód” – Jacek Dukaj (2009 r.)
- „Pensjonat” – Piotr Paziński (2012 r.)
- „Magik” – Magdalena Parys (2015 r.)

Kto może otrzymać nagrodę?

W konkursie o nagrodę literacką Unii Europejskiej mogą wziąć udział pisarze z krajów uczestniczących w programie Kreatywna Europa. Autorzy muszą spełniać następujące wymagania:

- posiadanie obywatelstwa kraju uczestniczącego w konkursie w danym roku,
- opublikowanie od 2 do 4 utworów fikcji literackiej,
- nagrodzona książka nie może przekraczać maksymalnej liczby 4 tłumaczeń,
- nagrodzona książka musi być ostatnią pracą autora, musi być opublikowana w ciągu ostatnich 18 miesięcy i nadal dostępna na rynku.

Jaki jest harmonogram przyznawania nagrody?

Każdego roku krajowe jury składające się z grupy od 3 do 5 osób reprezentujących środowisko wydawnicze i sektor książek nominuje do nagrody grupę rodzimych kandydatów. Następnie międzynarodowe konsorcjum składające się z reprezentantów Europejskiej i Międzynarodowej Federacji Księgarzy, Europejskiej Rady Pisarzy i Federacji Wydawców Europejskich wskazuje zwycięzców pochodzących z jednej trzeciej krajów uczestniczących w programie. Dzięki temu wszystkie kraje oraz języki są reprezentowane w cyklu trzyletnim. Uroczysta ceremonia wręczenia nagród odbywa się co roku w maju.

Nagroda Unii Europejskiej w dziedzinie dziedzictwa kulturowego / Europa Nostra (EU Heritage Prize)

Jaki jest cel nagrody?

Nagroda Unii Europejskiej w kategorii dziedzictwa kulturowego / Europa Nostra ustanowiona została w 2002 roku przez Komisję Europejską. Jest to najbardziej prestiżowe wyróżnienie, które promuje najlepsze osiągnięcia związane z konserwacją dziedzictwa, zarządzaniem, badaniami, edukacją i komunikacją. Przyczynia się w ten sposób do zwiększenia widoczności dziedzictwa kulturowego jako istotnego zasobu europejskiego społeczeństwa i ekonomii. Od 2002 roku

wyróżnionych zostało 455 projektów, które według ekspertów stanowią przykłady najlepszych osiągnięć ochrony europejskiego dziedzictwa.

Jakiego rodzaju działania są nagradzane?

Co roku nagradzanych jest 30 działań z całej Europy. Siedem z nich dodatkowo otrzymuje grand prix oraz nagrodę finansową w wysokości 10 tys. euro. Swoją nagrodę poprzez internetowe głosowanie przyznaje również publiczność.

Projekty nagradzane są w czterech kategoriach konkursowych:

- ochrona dziedzictwa kulturowego,
- badania naukowe,
- aktywna działalność na rzecz dziedzictwa kulturowego,
- edukacja, szkolenia i podnoszenie świadomości.

Mogą dotyczyć następujących obszarów:

- dziedzictwo architektoniczne: pojedyncze budynki lub grupy budynków

na obszarach wiejskich lub miejskich,

- projekty dobudowy, zmian zabudowy lub nowe projekty budowlane w rejonach historycznych,
- obiekty przemysłowe i konstrukcje inżynierskie,
- krajobrazy kulturowe: historyczne miejskie otoczenie lub pejzaż, place i ulice miejskie,
- tereny i miejsca archeologiczne, w tym archeologia podwodna,
- dzieła sztuki i zbiory: kolekcje o znaczeniu artystycznym i historycznym lub stare dzieła sztuki,

- parki historyczne i ogrody, większe obszary krajobrazu przestrzennego lub mające znaczenie kulturowe, środowiskowe lub rolne,
- niematerialne dziedzictwo kulturowe jako praktyki, reprezentacje, ekspresje, a także wiedza i umiejętności, które wspólnoty, grupy i – w niektórych przypadkach – jednostki uznają za część swojego dziedzictwa kulturowego,
- projekty digitalizacji dziedzictwa kulturowego.

Kto może otrzymać nagrodę?

Aplikacje dotyczące nagrody Unii Europejskiej w dziedzinie dziedzictwa kulturowego mogą być przysyłane ze wszystkich krajów, które uczestniczą w programie Kreatywna Europa. Aplikacje dotyczące nagrody Europa Nostra (kandydaci nie mogą ubiegać się o grand prix i nagrodę finansową) mogą być składane przez kraje nieuczestniczące w programie Kreatywna Europa. Są to: Andora, Armenia,

Azerbejdżan, Białoruś, Kosowo, Liechtenstein, Monako, Rosja, San Marino, Szwajcaria, Turcja i Watykan.

Jaki jest harmonogram przyznawania nagrody?

Zgłoszenia przyjmowane są do jesieni każdego roku. Następnie kapituła oceniająca nadesłane aplikacje zbiera się na 4 osobnych spotkaniach na początku następnego roku. Składa się ona z kilkusobowych grup ekspertów pochodzących z różnych krajów, mających unikalną wiedzę i imponujące doświadczenie w danej kategorii konkursowej. Lista laureatów ogłaszana jest wczesną wiosną, a ceremonia wręczenia nagród co roku organizowana jest w innym europejskim mieście. W 2018 roku uroczystość odbędzie się w czerwcu w Berlinie, jako główne wydarzenie European Heritage Summit. Nabór zgłoszeń do najbliższej edycji trwa w okresie 1 czerwca - 1 października 2017 r.

Laureaci nagrody z Polski:

- Muzeum Archeologiczne w Biskupinie (2006 r., kategoria: Konserwacja / ochrona dziedzictwa kulturowego)
- Muzeum Archeologiczne w Gdańsku za odrestaurowanie zabytkowego spichlerza „Błękitny Baranek” w Gdańsku (2011 r., kategoria: Konserwacja / ochrona dziedzictwa kulturowego)
- Szymon Modrzejewski za konserwację porzuconych i zaniedbanych cmentarzy w Bieszczadach i Beskidzie Niskim (2011 r., kategoria: Aktywna działalność na rzecz dziedzictwa kulturowego, grand prix)
- dr hab. Bartosz M. Walczak za publikację „Zespoły fabryczno-mieszkalne w europejskim przemyśle włókienniczym z lat 1771-1914” (2013 r., kategoria: Badania naukowe)
- Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN za program edukacyjny „Żydowskie dziedzictwo kulturowe” (2017 r., kategoria: Edukacja, szkolenia i podnoszenie świadomości).

Nagroda Unii Europejskiej w dziedzinie muzyki współczesnej (European Border Breakers Award – EBBA)

Ceremonia rozdania nagród Unii Europejskiej w dziedzinie muzyki współczesnej EBBA 2017. Fot. Ben Houdijk © EBBA

Jaki jest cel nagrody?

Nagroda Unii Europejskiej w dziedzinie muzyki współczesnej jest inicjatywą zmierzającą do podkreślenia sukcesu europejskich artystów na rynkach zagranicznych. Wyróżnienie ma na celu zaakcentowanie ogromnej różnorodności kulturowej i językowej Europy w muzyce popularnej. EBBA umożliwia opinii publicznej odkrycie nowych, wschodzących talentów, a także sprzyja rozpowszechnianiu ich muzyki w Europie.

Jakiego rodzaju działania są nagradzane?

Nagroda Unii Europejskiej w dziedzinie muzyki współczesnej przyznawana jest corocznie od 2004 r. i zakłada wyróżnienie 10 europejskich twórców. Publiczność ma wcześniejszą możliwość oddania głosu na swojego ulubionego artystę i przyznania mu nagrody publiczności (głosowanie przebiega na stronie internetowej nagrody EBBA od początku grudnia do początku stycznia), a także szansę wygrania podróży na uroczystą ceremonię wręczenia nagród.

Kto może otrzymać nagrodę?

Nagrodę EBBA mogą otrzymać artyści pochodzący z krajów uczestniczących w programie Kreatywna Europa. Wyróżnienie przyznawane jest na podstawie

ich pierwszych osiągnięć w Europie poza granicami swojego kraju. Sukces ten mierzy się w liczbie emisji ich utworów, sprzedanych płyt i występów na żywo w Europie. Zwycięzcy wybierani są na podstawie danych European Border Breakers Charts (opracowanych przez Radiomonitor), badań Nielsen Music Control, informacji pochodzących od Europejskiej Unii Radiofonii i Telewizji, stacji radiowych EBU oraz organizatorów festiwali uczestniczących w European Talent Exchange Programme (ETEP). Wśród dotychczasowych laureatów znaleźli się m.in.: Adele, Tokio Hotel, Zaz, Lykke Li, Katie Melua, Damien Rice i Mumford & Sons.

Jaki jest harmonogram przyznawania nagrody?

Procedura selekcji młodych twórców zazwyczaj trwa kilka tygodni w okresie od 1 lipca do 31 sierpnia. Nazwiska laureatów ogłaszane są sukcesywnie od późnej jesieni do końca roku. Ceremonia wręczenia nagród odbywa się w styczniu, w ramach festiwalu Eurosonic Noorderslag w Groningen w Holandii, a towarzyszą jej występy na żywo wszystkich wyróżnionych artystów.

Laureaci nagrody z Polski:

- Myslovitz (2005 r.)
- Blog 27 (2007 r.)
- Hemp Gru (2008 r.)

Creative Europe Desk Polska

Al. Ujazdowskie 41

00-540 Warszawa

+48 22 44 76 173

www.kreatywna-europa.eu

www.facebook.com/kreatywnaeuropa

www.instagram.com/creative_europe_desk_polska

Kreatywna
Europa

Publikacja została sfinansowana przy wsparciu Komisji Europejskiej. Wyraża ona jedynie opinie jej autorów, a Komisja nie może zostać pociągnięta do odpowiedzialności w zakresie wykorzystania informacji w niej zawartych.

Creative Europe Desk Polska

Al. Ujazdowskie 41

00-540 Warszawa

+48 22 44 76 173

www.kreatywna-europa.eu

www.facebook.com/kreatywnaeuropa

www.instagram.com/creative_europe_desk_polska

Kreatywna
Europa

Publikacja została sfinansowana przy wsparciu Komisji Europejskiej. Wyraża ona jedynie opinie jej autorów, a Komisja nie może zostać pociągnięta do odpowiedzialności w zakresie wykorzystania informacji w niej zawartych.

Nagrody Unii Europejskiej

Kreatywna
Europa